

PSİKİYATRİK ACİLLER VE YAPAY ZEKA DESTEKLİ RİSK ANALİZİ

Süleyman KIRIK¹

GİRİŞ

Psikiyatrik aciller, bireyin kendisine ya da başkalarına ciddi zarar verme riski taşıdığı, acil müdahale gerektiren klinik tabloları ifade eder; bunlar arasında intihar girişimleri, şiddet davranışı, akut psikotik ataklar, ajitasyon ve madde kullanımına bağlı bozukluklar öne çıkar. Acil servisler, bu hastaların ilk başvuru noktası olması nedeniyle büyük sorumluluk üstlenir—ABD’de 2007 ile 2016 yılları arasında acil servis başvurularının %8,3’ü psikiyatrik durumlar ya da madde kötüye kullanımı nedeniyle gerçekleşmiş olup, bu oran dönemde %6,6’dan %10,9’a yükselmiştir; dikkat çekici şekilde bu hastaların %41,9’u önceden psikiyatrik tanı almamıştır (1). Bu veriler, özellikle intihar riski taşıyan ya da akut şiddet davranışı sergileyen hastaların hızlı değerlendirilmesinin, hem mortalite-morbiditeyi azaltmak hem de sağlık çalışanlarının güvenliğini sağlamak açısından ne kadar kritik olduğunu vurgulamaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), intiharın dünya genelinde her yıl yaklaşık 700 bin ölüme yol açtığını ve 15–29 yaş arası gençler arasında önde gelen ölüm nedenlerinden biri olduğunu bildirmektedir (2). Bu ölümlerin çok daha büyük bir

¹ Uzm. Dr., İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Acil Tıp AD., kiriksuleyman2107@outlook.com, ORCID iD: 0000-0003-1477-6363
DOI: 10.37609/akya.63.c681

Gelecekte YZ'nin psikiyatrik acillerde kullanımı, klinisyenlerin kararlarını destekleyen, hasta güvenliğini artıran ve toplumsal fayda sağlayan vazgeçilmez bir araç haline gelecektir. Burada önemli olan nokta, YZ'nin hekimlerin yerine geçen değil, onların klinik muhakemesini güçlendiren bir klinik ortak olarak görülmesidir.

KAYNAKLAR

1. Degirmenci S, Mercan N. Psychiatric emergencies: epidemiological analysis and healthcare professionals' experiences. *BMC Emerg Med*. 2025 Jul 1;25(1):109. doi: 10.1186/s12873-025-01268-y. PMID: 40597747; PMCID: PMC12219050.
2. World Health Organization. Suicide worldwide in 2019: global health estimates. Geneva: WHO; 2021.
3. Shatte ABR, Hutchinson DM, Teague SJ. Machine learning in mental health: a scoping review of methods and applications. *Psychol Med*. 2019;49(9):1426-1448. doi:10.1017/S0033291719000151
4. Carter G, Milner A, McGill K, et al. Predicting suicidal behaviours using clinical instruments: systematic review and meta-analysis. *Br J Psychiatry*. 2017;210(6):387-395. doi:10.1192/bjp.bp.116.182717
5. Walsh, C., Ribeiro, J., & Franklin, J. (2018). Predicting suicide attempts in adolescents with longitudinal clinical data and machine learning. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 59, 1261–1270. <https://doi.org/10.1111/jcpp.12916>.
6. Kessler RC, Warner CH, Ivany C, et al. Predicting suicides after psychiatric hospitalization in US Army soldiers: the Army STARRS study. *JAMA Psychiatry*. 2015;72(1):49-57. doi:10.1001/jamapsychiatry.2014.1754
7. Ribeiro JD, Franklin JC, Fox KR, et al. Self-injurious thoughts and behaviors as risk factors for future suicide ideation, attempts, and death: a meta-analysis. *Psychol Med*. 2016;46(2):225-236. doi:10.1017/S0033291715001804
8. Khlaisuk, A., Seeherunwong, A., Utriyaprasit, K. et al. Incident of violence escalation of patients with psychiatric emergencies boarding in the emergency department in the central region of Thailand and its association: a prospective observational study. *BMC Health Serv Res* 24, 768 (2024). <https://doi.org/10.1186/s12913-024-11228-0>
9. Singh JP, Grann M, Fazel S. A comparative study of violence risk assessment tools. *Clin Psychol Rev*. 2011;31(3):499-513. doi:10.1016/j.cpr.2010.11.009
10. Hasan A, Falkai P, Wobrock T, et al. WFSBP guidelines for biological treatment of schizophrenia. *World J Biol Psychiatry*. 2012;13(5):318-378. doi:10.3109/15622975.2012.696143
11. Karila L, Megarbane B, Cottencin O, Lejoyeux M. Synthetic cathinones: a new public health problem. *Curr Neuropsychopharmacol*. 2015;13(1):12-20. doi:10.2174/1570159X13666141210224136
12. Maldonado JR. Acute brain failure: pathophysiology, diagnosis, management, and sequelae of delirium. *Crit Care Clin*. 2017;33(3):461-519. doi:10.1016/j.ccc.2017.03.013
13. Bouch J, Marshall JJ. Suicide risk assessment and management. *Adv Psychiatr Treat*. 2005;11(2):84-91. doi:10.1192/apt.11.2.84
14. Smith, KJ, O'Rourke, S & Macpherson, G 2020, 'The predictive validity of the HCR20v3 within Scottish forensic inpatient facilities: A closer look at key dynamic variables', *International journal of forensic mental health*, vol. 19, no. 1, pp. 1-17. <https://doi.org/10.1080/14999013>.

2019.1618999

15. Nielsen, S. D., Christensen, R. H., Madsen, T., Karstoft, K. I., Clemmensen, L., & Benros, M. E. (2023). Prediction models of suicide and non-fatal suicide attempt after discharge from a psychiatric inpatient stay: A machine learning approach on nationwide Danish registers. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 148(6), 525-537.
16. Kessler RC, Stein MB, Petukhova MV, et al. Predicting suicides after hospital discharge. *JAMA Psychiatry*. 2017;74(9):917-926. doi:10.1001/jamapsychiatry.2017.0616
17. Parmigiani, G., Barchielli, B., Casale, S., Mancini, T., & Ferracuti, S. (2022). The impact of machine learning in predicting risk of violence: A systematic review. *Frontiers in psychiatry*, 13, 1015914.
18. Fernandes BS, Williams LM, Steiner J, Leboyer M, Carvalho AF, Berk M. The new field of 'precision psychiatry'. *BMC Med*. 2017;15(1):80. doi:10.1186/s12916-017-0849-x
19. Belsher BE, Smolenski DJ, Pruitt LD, et al. Prediction models for suicide attempts and deaths. *JAMA Psychiatry*. 2019;76(6):642-651. doi:10.1001/jamapsychiatry.2019.0174
20. Lee J, Pak TY. Machine learning prediction of suicidal ideation, planning, and attempt among Korean adults: A population-based study. *SSM Popul Health*. 2022 Sep 14;19:101231. doi: 10.1016/j.ssmph.2022.101231. PMID: 36263295; PMCID: PMC9573904.
21. Fazel S, Wolf A, Larsson H, Lichtenstein P, Mallett S, Fanshawe TR. Identification of low risk of violent crime in severe mental illness with a clinical prediction tool (Oxford Mental Illness and Violence tool (OxMIV)): a derivation and validation study. *Lancet Psychiatry*. 2017;4(6):461-468. doi:10.1016/S2215-0366(17)30109-8
22. Vayena E, Blasimme A, Cohen IG. Machine learning in medicine: addressing ethical challenges. *PLoS Med*. 2018;15(11):e1002689. doi:10.1371/journal.pmed.1002689
23. Obermeyer Z, Emanuel EJ. Predicting the future—big data, machine learning, and clinical medicine. *N Engl J Med*. 2016;375(13):1216-1219. doi:10.1056/NEJMp1606181
24. Jacobson NC, Bentley KH, Walton A. Digital biomarkers of mood disorders and symptom change. *NPJ Digit Med*. 2020;3:3. doi:10.1038/s41746-019-0206-3
25. Insel TR. Digital phenotyping: technology for a new science of behavior. *JAMA*. 2017;318(13):1215-1216. doi:10.1001/jama.2017.11295